

dr hab. Małgorzata Warlikowska, prof. ASP

dziedzina: sztuki plastyczne

Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

Wydział Grafiki i Sztuki Mediów

dnia: 18.02.18 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej Pani mgr Małgorzaty Gorgolewskiej sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im Wł. Strzemińskiego w Łodzi w dniu 18.12.17 r.

Pani mgr Małgorzata Gorgolewska urodziła się 24 maja 1978 roku w Gdańsku.

W latach 1997-2002 odbyła studia na Uniwersytecie Gdańskim na kierunku Fizyka, ukończone tytułem magistra edukacji.

Podczas studiów na Uniwersytecie Gdańskim zainteresowała się historią sztuki i malarstwem.

W roku 2001 zdała na wyższe studia zawodowe, na Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku, na kierunek Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, które ukończyła z tytułem licencjata w 2004 r.

W roku 2005 rozpoczęła studia magisterskie na kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. W 2007 r. obroniła pracę magisterską pt. : „William Blake – artysta zupełny”, z wynikiem celującym.

W latach 2011-13 ukończyła kursy pisania ikon prowadzone przez Akademię Supraską oraz Chrześcijańskie Stowarzyszenie Twórców Sztuki Sakralnej "Ecclesia" z Krakowa.

Od 2002 r. pracuje w Zespole Szkół w Chwaszczynie, obecnie jako dyplomowany nauczyciel fizyki, matematyki i plastyki.

Od 2011 r. prowadzi wykłady z historii sztuki na Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

Pani Małgorzata Gorgolewska aktywnie działa jako artysta. Swoją twórczość prezentowała na wystawach indywidualnych:

2007 r. - „Idea w materii”, Centralne Muzeum Morskie w Gdańsku (serigrafia)

2008 r - stała wystawa o tematyce marynistycznej w budynku Polskiego Rejestru Statków w Gdańsku (malarstwo i serigrafia)

2009 r. - „Emotikony”, Centrum Wystawienniczo - Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie,

2011 r. - „Emotikony”, w Galerii Zadra w Warszawie

2012 r. - „Emotikony”, w sopockim Grand Hotelu.

2012 r - „Doznanie”, w Centrum Wystawienniczo - Regionalnym Dolnej Wisły w Tczewie (obrazy i związane z nimi wiersze)

2012 r - „Doznanie”, Aula Papieska Gdańskiego Seminarium Duchownego (obrazy i związane z nimi wiersze)

2015 r. - „Dynamiczna realizacja”, Centrum Wystawienniczo - Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie.

Doktorantka ma też na swoim koncie udział w wystawach zbiorowych:

2014 r. - wystawa prac studentów, pedagogów i doktorantów Pracowni Malarstwa Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Galeria Pod Napięciem (Politechnika Łódzka),

2014 r. - wystawa prac studentów, pedagogów i doktorantów Pracowni Malarstwa Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Galeria Pentagon (Wydział Sztuki Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego w Radomiu) oraz Akademicka Galeria Sztuki AIG „Lincoln” w Radomiu.

2015 r. - wystawa prac doktorantów – w Galerii Biała Ściana - V piętro budynek Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

2016 r. - "All the world's futures - sztuka bez granic" wystawa uczestników doktoranckich studiów środowiskowych, Galeria Kobro w Łodzi.

2016 r. - "Synergia 40" wystawa uczestników doktoranckich studiów środowiskowych, Galeria Willa w Łodzi.

2016 r. - wystawia towarzysząca Międzynarodowej Konferencji Naukowo - Artystycznej "Geometria w dyskursie - dyskurs w geometrii" organizowanej przez Instytut Sztuk Pięknych w Kielcach.

2017 r. - „Wspólna przestrzeń. Między sztuką a designem” wystawa prac doktorantów Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Galeria ASP na ul. Piotrkowskiej 68

Była prelegentem na dwóch konferencjach:

2009 r. - wykład autorski pt. „Narzędzie jako środek ekspresji twórczej a zarazem czynnik ograniczający artystę na przykładzie Wiliama Blake’a”, Konferencja „Narzędzie”, zorganizowana przez Zakład Teorii i Historii Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

2016 r. - wykład autorski pt. "Grid jako dyskretyzacja ciągłych i gładkich form falowych", Międzynarodowa Konferencja Naukowo - Artystycznej "Geometria w dyskursie - dyskurs w geometrii" zorganizowana przez Instytut Sztuk Pięknych w Kielcach.

Pani Małgorzata publikowała też artykuły w biuletynie naukowym Akademii Muzycznej w Gdańsku.

W trakcie studiów magisterskich na Akademii Sztuk Pięknych otrzymała Unijne stypendium naukowe.

Niezwykle doceniana w pracy zawodowej jako nauczyciel w Zespole Szkół w Chwaszczynie : dziesięciokrotnie została wyróżniona przyznaną przez dyrektora szkoły nagrodą za wybitne zaangażowanie i osiągnięcia w pracy dydaktyczno - wychowawczej.

W 2011 r. otrzymała nagrodę Burmistrza Gminy Żukowo za wysokie wyniki w pracy.

Ocena rozprawy doktorskiej

Rozprawa Doktorska Pani mgr. Małgorzaty Gorgolewskiej opatrzona jest tytułem „Grid jako źródło inspiracji w kolekcji grafik zrealizowanych w technice sitodrukowej”, a jej promotorem jest dr hab. Agata Stępień, profesor ASP im Wł. Strzemińskiego w Łodzi . Rozprawa składa się z części: o sztuce tworzonej zgodnie z zasadami geometrii wykreślnej, grid jako inspiracja i opis powstawania grafik wraz z załączonym programem komputerowym i wynikami jego działań.

W części dotyczących przeglądu sztuki tworzonej zgodnie z zasadami geometrii wykreślnej, doktorantka skupia się raczej na dywagacjach teoretyków sztuki, w których pojawia się problem gridu. Głównymi osobami, na które powołuje się jest Rosalinda Krauss: krytyk i teoretyk sztuki, profesor Columbia University i dr Bożena Kowalska: historyk, krytyk i teoretyk sztuki.

Jak na osobę z wykształceniem ścisłym, Pani Małgorzata Gorgolewska w bardzo metafizycznym i osjanistycznym duchu opisuje wybraną problematykę. Sposób opowiadania o sztuce abstrakcyjnej przypomina mi rozważania artystów abstrakcjonistów lat 50-70 tych. Wygląda na to, że doktorantka jest pod dużym wpływem Pani Bożeny Kowalskiej, skądinąd

bardzo zasłużonej osoby dla środowiska artystycznego. Artyści, których wymienia (Stefan Gierowski, Ryszard Winiarski, Kajetan Sosnowski, Zbigniew Gostomski, Julian Raczek) też wydają się pochodzić z kręgu zainteresowań Pani Kowalskiej. Jest to bardzo cenne, że autorka promuje polskich twórców, choć brakuje takich nazwisk jak Malewicz, Mondrian czy Richter co konstytuowałoby miejsce Polaków, także w kontekście zjawisk międzynarodowych. W dysertacji brakuje odniesienia się do zjawisk współczesnych w sztuce nawiązujących bezpośrednio do zjawiska Gridu – tak w malarstwie, grafice, jak i w rzeźbie, instalacji i nowych mediach. A naprawdę wiele ciekawych artefaktów jest tworzonych w tym systemie. Uzupełnieniem byłaby też adnotacja, że na zasadach regulowanych przez grid opiera się wiele zjawisk w architekturze (jeśli nie cała architektura) ale i w projektowaniu wnętrza czy projektowaniu graficznym.

Tutaj przechodzimy do drugiej części rozprawy doktorskiej : „ Grid jako inspiracja”, gdzie doktorantka opisuje przykłady użycia tego systemu w opisach zjawisk fizycznych – jak reakcja wody na obiekty pływające czy naprężenia występujące w kadłubie łodzi. Szkoda, że odmawia im cech estetycznych. Matematyka/fizyka poprzez swoją logikę i harmonię same w sobie zawierają elementy piękna . Tutaj przychodzi mi na myśl opowiadanie Benoît B. Mandelbrot'a, ojca geometrii fraktalnej, o doznaniu poczucia piękna (chropowatości) podczas obserwowania pierwszego druku komputerowego jego wykresów (wtedy był to jeszcze żmudny proces).

W tej części pracy pisemnej widać jak wykształcenie uniwersyteckie z nauk ścisłych ma wpływ na drogę poszukiwań artystycznych i jest to niewątpliwie mocna strona rozważań doktorantki. Na tym tle równie ciekawie wygląda jej opis praktycznego użycia gridu w procesie tworzenia grafik. Interesujący jest opis procesu w serigrafii, którą znam świetnie, a który został przedstawiony w sposób zaskakujący. Technika sitodruku, jako forma szablonu na siatce, rzeczywiście wydaje się dedykowana do tego tematu. Opisane w pracy zmagania z technologią widać nieco na reprodukcjach. Błędy w druku przy tak zorganizowanym i logicznym obrazie rzucają się w oczy szybciej niż przy innym, bardziej malarskim opracowaniu.

Pani Małgorzata Gorgolewska szczerze pisze o swoim procesie twórczym, nie ukrywając napotykanymi trudnościami. Tworzenie sztuki to droga, cenna w samej swojej idei. Wysoką wartością w jej przypadku jest autorski sposób opracowania kolejnych motywów, korzystanie ze swoich doświadczeń i wykształcenia spoza kategorii sztuk pięknych. Projektowanie programów i opracowanie wizualizacji cyfrowych stanowi dopełnienie dzieła końcowego.

Niezwykle ciekawe są też efekty błędu – bardzo dobrze, że doktorantka świadomie dołączyła je do prezentowanej kolekcji. Zabieg ten wpisuje się w bardzo aktualny nurt badający błąd jako inspirację, np. Glitch.

Ciekawe jest też przyjęcie reżimu kolorystycznego. Jednak powołując się na model barw CMYK, Pani Gorgolewska nie używa go w czystej formie, a w pochodnych (czerwony i ciemny niebieski to już mieszanki), a może szkoda. Natomiast pracom służy, gdy artystka odstępuje od swych zasad i robi je niemalże monochromatyczne lub jeden z kolorów wymienia na szarość.

Interesujące mogłyby być próby druku z ciemnym tłem, kiedy linie zbiegając się tworzą wrażenie rozświetleń, tak jak jest to na przedstawionych projektach cyfrowych. Może to stanowić następny etap w twórczości graficznej – tym bardziej, że przyjęty temat jest bardzo inspirujący, ma wiele możliwości rozwoju i mógłby stanowić bazę dla twórczości na całe lata.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje doświadczenie dydaktyczne doktorantki: 16 lat pracy z dziećmi jako nauczyciel (wyróżniane wielokrotnie przez przełożonych), 7 lat aktywności jako wykładowca na Akademii Muzycznej w Gdańsku i doświadczenia z godzin dydaktycznych podczas studiów doktoranckich. Taką eksperyencją niewielu doktorantów może się pochwalić.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z rozprawą i dziełem doktorskim, stwierdzam, że dorobek organizacyjny, twórczy, a przede wszystkim dydaktyczny spełnia wymagania i zgodnie z obowiązującymi procedurami, które określone są w ustawie z dnia 14 marca 2003 roku [w:] Dz. U. Art. 13 nr 65, poz. 595 i póź. zm., popieram nadanie stopnia doktora sztuki Pani mgr Małgorzacie Gorgolewskiej w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im Wł. Strzemińskiego w Łodzi

dr hab. Małgorzata Warlikowska